

Mākslīgās apsēklošanas iespējas LSB. Spermās banka.

Svaiga atdzesēta sperma

- Sperma derīga līdz 3 dienām, bet vislabāk, ja tiek izmantota 24h laikā
- Ērzelim sezonas laikā jāatrodas novietnē, kur iespējams nodrošināt regulāru spermas ņemšanas procedūru (vajadzīgs buks, personāls, ērzelis jāapmāca, spermai jābūt +/- lietojamai).
- Kūvei jābūt novietnē, kur var nodrošināt folikulu kontroli vismaz katru otro dienu.

Saldēta sperma

- Derīga neierobežotu laiku
- Ne katrs ērzelis ir piemērots
- Spermu jāņem 1x, ērzelis tikai atbrauc uz procedūru
- **Lieli ieguldījumi, veidojot laboratoriju! Specializēts personāls.**
- Ķēve jāizmeklē ik pēc 6-8h, kad tuvojas ovulācija. Būtībā – jāved uz apsēklošanas staciju.
- Nav ne veterinārārsta, kas ar to strādātu, ne arī piemērotu telpu, kur pieņemt ķēves

Kas mums ir?

- Ērzeļi un ķēves reproduktīvajā vecumā
- Īpašnieku interese (bet trūkst izpratnes)
- Daži veterinārārsti, kas nodarbojas ar MA zirgiem (Anna Veidemane – Sigulda, Evija Liepiņa – Jelgava, Kristīne Pīra – Tukums)
- Saldēta sperma no PSRS laika – slikta kvalitāte, novecojis formāts, bet ir daži kumeļi sanākuši

Spermas banka

- IR kur glabāt! (Siguldas CMAS)
- PAGAIDĀM NAV:
- Kur paņemt
- Kur saldēt
- Piemērotas novietnes un cilvēkresursu ķēvju apsēklošanai (jāsaprot, ka to nevar kvalitatīvi izdarīt izbraukuma vizītēs kā liellopiem)

Ko mums vajag risināt?

- Apsēklošanas stacijas minimums:
  - piemēroti apstākļi ērzeļa turēšanai
  - buks
  - piemērotas telpas spermas ņemšanai
  - piemēroti apstākļi ķēvju uzņemšanai
  - stelles
  - veterinārārsts ar ultrasonogrāfu
  - papildus personāls (zirgkopējs, asistents)
- Kur ņemt un sasaldēt spermu spermas bankai?